

ABSTRAKT

Práce se zabývá vztahem mezi časovou perspektivou a obavami u žáků druhého stupně základní školy. V teoretické části stručně představíme časovou perspektivu a různé teoretické pohledy na ni. Dále se seznámíme s teorií Zimbarda a Boyda z jejichž teorie časové perspektivy vycházíme především a využíváme i jejich diagnostický nástroj ke zkoumání časové perspektivy. Poté představíme strach, různá jeho pojetí a vymezíme ho vůči úzkosti a obavám. Následně se zaměříme na teorii J. A. Graye, kterou jsme si vybrali pro zkoumání strachu.

V empirické části práce představíme náš výzkumný vzorek, jímž jsou žáci 8. a 9. třídy ZŠ. Naším cílem je u těchto žáků prozkoumat vztah mezi budoucností a strachem, a také chceme zmapovat konkrétní obavy, které se u nich ve vztahu k budoucnosti objevují. Ke zkoumání našeho cíle jsme využili kvantitativní i kvalitativní metody. Mezi kvantitativní patří švédská verze Zimbardova inventáře časové perspektivy (S-ZTPI) a dotazník BIS/BAS. Ke kvalitativním metodám patří otevřené otázky, jimiž chceme zmapovat konkrétní obavy u žáků, a poslouží nám k dokreslení výsledků z kvantitativních metod. Naše výsledky nastiňují, že mezi časovou perspektivou a aktivním či pasivním strachem nějaká spojitost je. Ovšem ne u všech dimenzí časové perspektivy existuje spojitost. Významný se nám ukázal vztah hedonistické přítomnosti a pozitivní minulosti s aktivním strachem reagujícím na možnost odměny a také na vyhledávání zábavy. Souvislost je i mezi pozitivní budoucností a aktivním strachem reagujícím úsilím a na možnost odměny. Vztah mezi negativní minulostí, fatalistickou přítomností a negativní budoucností nebyl prokázán.

KLÍČOVÁ SLOVA

časová perspektiva, budoucnost, strach, obavy z budoucnosti, pedagogická psychologie